

موضوع تدریس: آناتومی تنه ۲- (ابدومن-پلوپیس)	مدت تدریس: ۳۴ ساعت
پیش نیاز: آناتومی تنه ۱- (توراکس)	محل اجرا: دانشکده پزشکی
گروه هدف: دانشجویان رشته پزشکی	مقطع: علوم پایه
تعداد واحد: ۱ واحد	نوع واحد: عملی
نیمسال: دوم..... سال تحصیلی:۹۶-۹۵...	گروه مدرسین: دکتر علی اکبر رجب زاده

هدف کلی:

در پایان دوره دانشجویان باید ساختمان های نواحی شکم و لگن را بر روی کادآور و مولاژ نشان دهد و این ساختارها را نیز بر روی تصاویر رادیولوژی (شامل رادیوگرافی های ساده و یا با کنتراست، سی تی اسکن و یا ام آر آی مشخص نماید).

اهداف اختصاصی:

دانشجو پس از پایان دوره باید بتواند:

۱. لایه های مختلف فاسیاهای سطحی و عمقی شکم را نشان دهد.
۲. موقعیت عضلات ناحیه شکم را تعیین نماید.
۳. عصب دهی و عمل عضلات را نشان دهد.
۴. آپونوروز عضلات را مشخص نماید.
۵. غلاف عضله رکتوس را تعیین نماید.
۶. محتویات غلاف را نشان دهد.
۷. موقعیت کانال اینگوئینال را مشخص نماید.
۸. ساختمان های دیواره کانال را نشان دهد.
۹. نقاط ضعیف کانال را تعیین نماید.
۱۰. عروق دیواره شکم را تعیین نماید.
۱۱. نحوه ایجاد هر نی اینگوئینال و تفاوت نوع مستقیم با غیر مستقیم را تعیین نماید.

۱۲. موقعیت صفاق را تعیین نماید.
۱۳. وضعیت هر عضو و صفاق آن را نشان دهد.
۱۴. موقعیت مزوها را تعیین نماید.
۱۵. ساک بزرگ و کوچک و مجاورات آنها را مشخص نماید.
۱۶. موقعیت هر یک از فضاها را داخل صفاق را نشان دهد.
۱۷. رسس های داخل شکم را نشان دهد.
۱۸. موقعیت امتوم ها و اتصالات آنها را نشان دهد.
۱۹. رابط های مربوط به اعضا را مشخص نماید.
۲۰. وضعیت صفاق در اعضاء داخل لگن را تعیین نماید.
۲۱. موقعیت سوراخ اپیلوئیک را نشان دهد.
۲۲. محل های ایجاد فتق های اینترنال را نشان دهد.
۲۳. موقعیت سطحی مری شکمی را مشخص نماید.
۲۴. محل اتصال مری به معده در هیاتوس دیافراگم را نشان دهد.
۲۵. موقعیت سطحی معده و صفاق آن را نشان دهد.
۲۶. قسمت های مختلف معده را مشخص نماید.
۲۷. کاردیا و پیلور را و محل آنها را تعیین نماید.
۲۸. مجاورات معده را نشان دهد.
۲۹. عروق معده و چگونگی شاخه های آن را تعیین نماید.
۳۰. موقعیت سطحی دئودنوم و صفاق آن را نشان دهد.
۳۱. قسمت های مختلف دئودنوم را مشخص نماید.
۳۲. مجاورات بخش های مختلف دئودنوم را نشان دهد.
۳۳. عروق دئودنوم و چگونگی شاخه های آن را تعیین نماید.
۳۴. رسس های اطراف دئودنوم را تعیین نماید.
۳۵. موقعیت ژورنوم و ایلئوم را مشخص نماید.
۳۶. عروق ژورنوم و ایلئوم را تعیین نماید.
۳۷. تفاوت های آنها را مشخص نماید.
۳۸. قسمت های مختلف کولون را مشخص نماید.
۳۹. موقعیت سطحی سکوم و صفاق آن را تعیین نماید.
۴۰. مجاورات سکوم را نشان دهد.
۴۱. عروق خونی سکوم را مشخص نماید.
۴۲. موقعیت سطحی و مزوی آپاندیس را نشان دهد.
۴۳. عروق آپاندیس را مشخص نماید.
۴۴. موقعیت سطحی بخش های مختلف کولون را نشان دهد.
۴۵. مجاورات کولون ها را تعیین نماید.
۴۶. عروق خونی کولون و شاخه های تغذیه کننده هر بخش را نشان دهد.

۴۷. آناستاموزهای عروقی کولون را نشان دهد.
۴۸. تفاوت روده باریک و روده بزرگ را در تصاویر رادیوگرافی ساده مشخص نماید.
۴۹. قسمت های مختلف کولون را در عکس ساده شکمی و نیز تصاویر رادیولوژیک انجام شده به روش بلع/ تنقیه باریوم را مشخص نماید.
۵۰. موقعیت سطحی کبد و کیسه صفراء را مشخص نماید.
۵۱. مجاورات کبد را نشان دهد.
۵۲. عروق تغذیه کننده آن را مشخص نماید.
۵۳. وضعیت صفاق کبد و طحال را مشخص نماید.
۵۴. ساختمان های دروازه کبدی را مشخص نماید.
۵۵. مجاری صفراوی و مسیر آنها را مشخص نماید
۵۶. موقعیت سطحی پانکراس و قسمت های مختلف آن را مشخص نماید.
۵۷. مجاورات پانکراس را نشان دهد.
۵۸. عروق تغذیه کننده آن را مشخص نماید.
۵۹. موقعیت سطحی طحال را مشخص نماید.
۶۰. مجاورات طحال را نشان دهد.
۶۱. عروق تغذیه کننده آن را مشخص نماید.
۶۲. موقعیت و اندازه کبد و نیز وریدهای داخل کبدی و ورید پورت را در تصاویر سی تی اسکن مشخص نماید.
۶۳. مجاری صفراوی داخل کبدی و خارج کبدی را در تصاویر رادیولوژیک مشخص نماید.
۶۴. موقعیت آئورت را تعیین نماید.
۶۵. شاخه های مختلف جدا شده از آن را نشان دهد.
۶۶. مسیر شاخه ها را مشخص نماید.
۶۷. موقعیت شریان های مزاتریک فوقانی و تحتانی را در مقایسه با وریدهای آنها نشان دهد.
۶۸. موقعیت ورید اجوف تحتانی را تعیین نماید.
۶۹. انشعابات مختلف آن را نشان دهد.
۷۰. مسیر شاخه ها را مشخص نماید.
۷۱. ورید پورت و مجاورات و مسیر آن را مشخص نماید.
۷۲. آئورت و شاخه های مختلف منشعب از آن را در تصاویر آنژیوگرافی نشان دهد.
۷۳. آئورت و شاخه های درشت منشعب از آن را در تصاویر آگزیال سی تی اسکن مشخص و ردیابی نماید.
۷۴. موقعیت تنه سمپاتیک و شاخه های آن را نشان دهد.
۷۵. شبکه های عصبی مختلف هر عضو را مشخص نماید.
۷۶. موقعیت سطحی کلیه ها را مشخص نماید.
۷۷. مجاورات هر کلیه را مشخص کند.
۷۸. عروق کلیه را مشخص نماید.
۷۹. ساختمان های داخل کلیه را نشان دهد.
۸۰. موقعیت سطحی حالب، مسیر و تنگی های آنها را مشخص کند.
۸۱. موقعیت سطحی و مجاورات غدد آدرنال هر سمت را نشان دهد.

۸۲. حالب، لگنچه و کالیس های ماژور و مینور را در تصاویر رادیولوژی با تزریق ماده حاجب مشخص نماید.
۸۳. موقعیت غدد آدرنال و کلیه ها را در تصویر سی تی اسکن نشان دهد.
۸۴. استخوان هیپ را از نظر جهت و موقعیت آناتومیک تعیین نماید.
۸۵. استخوان را در جا گذاری نماید.
۸۶. مشخص های استخوانی از قبیل سطوح، کنارها، برجستگی ها، زوائد، تکه ها، حفرات، رویه های مفصلی، ناودان ها و ... را روی استخوان مربوطه نشان دهد.
۸۷. چگونگی مفصل شدن استخوان ها را نشان دهد.
۸۸. اهمیت کانال زایمانی را مشخص نماید.
۸۹. موقعیت اقطار لگنی را مشخص نماید.
۹۰. تفاوت های لگن در دو جنس را نشان دهد.
۹۱. استخوان های تشکیل دهنده لگن را در تصاویر رادیوگرافی نرمال نشان دهد.
۹۲. موقعیت عضلات جداره های طرفی و کف لگن را تعیین نماید.
۹۳. عصب دهی و عمل عضلات را مشخص نماید.
۹۴. موقعیت ناحیه پرینه را مشخص نماید.
۹۵. مثلث های اوروژنیتال و آنورکتال را نشان دهد.
۹۶. فاشیاهای ناحیه پرینه را نشان دهد.
۹۷. عضلات مختلف ناحیه پرینه را نشان دهد.
۹۸. عمل و عصب این عضلات را مشخص نماید.
۹۹. موقعیت جسم پرینه را نشان دهد.
۱۰۰. موقعیت فضای (بن بست) پرینه سطحی و محتویات آن را مشخص نماید.
۱۰۱. موقعیت فضای (بن بست) پرینه عمقی و محتویات آن را نشان دهد.
۱۰۲. قسمت های مختلف پرینه را در تصاویر آگزیال سی تی اسکن مشخص نماید.
۱۰۳. وضعیت مثانه را مشخص نماید.
۱۰۴. مجاورات مثانه را نشان دهد.
۱۰۵. عروق مثانه را مشخص نماید.
۱۰۶. ساختمان های داخل مثانه را مشخص نماید.
۱۰۷. موقعیت و مجاورات حالب لگنی را نشان دهد.
۱۰۸. موقعیت سطحی کولون های لگنی و سیگموئید را تعیین نماید.
۱۰۹. مزوی کولون سیگموئید و بن بست ایترسیگموئید را نشان دهد.
۱۱۰. عروق خونی و مجاورات کولون سیگموئید را نشان دهد.
۱۱۱. موقعیت رکتوم و نحوه صفاق آنرا مشخص نماید.
۱۱۲. مجاورات رکتوم را نشان دهد.
۱۱۳. عروق رکتوم را مشخص نماید.
۱۱۴. ساختمان های داخل رکتوم (چین ها) را نشان دهد.
۱۱۵. بن بست های اطراف رکتوم را تعیین نماید.

۱۱۶. موقعیت کانال آنال را مشخص نماید.
۱۱۷. مجاورات کانال را نشان دهد.
۱۱۸. حفره ایسکیو رکتال و مجاورات آن را مشخص نماید.
۱۱۹. محتویات حفره را نشان دهد.
۱۲۰. بخش های مختلف کولون سیگموئید، رکتوم و کانال آنال را در تصاویر دابل کنتراست رادیولوژیک مشخص نماید.
۱۲۱. لایه های مختلف کیسه بیضه را مشخص نماید.
۱۲۲. موقعیت بیضه ها و اپیدیدیم را نشان دهد.
۱۲۳. مجرای دفران را تعیین نماید.
۱۲۴. محتویات طناب اسپرماتیک را نشان دهد.
۱۲۵. عرق بیضه ای را مشخص نماید.
۱۲۶. موقعیت و مجاورات کیسه های منوی را مشخص نماید.
۱۲۷. موقعیت غده پروستات و مجاورات آن را نشان دهد.
۱۲۸. فاشیا های پنیس را مشخص نماید.
۱۲۹. عروق و اعصاب پنیس را نشان دهد.
۱۳۰. تخمدان ها و موقعیت آنها را نشان دهد.
۱۳۱. حفره تخمدانی و اجزا تشکیل دهنده آن را تعیین نماید.
۱۳۲. رباط پهن و دیگر رباط های اطراف را مشخص نماید.
۱۳۳. قسمت های مختلف لوله رحم را مشخص کند.
۱۳۴. وضعیت صفاق تخمدان و لوله رحم را نشان دهد.
۱۳۵. عروق تخمدان را تعیین کند.
۱۳۶. بخش های مختلف رحم را مشخص نماید.
۱۳۷. وضعیت صفاق رحم و واژن را نشان دهد.
۱۳۸. مجاورات رحم و واژن را تعیین نماید.
۱۳۹. سرویکس و فورنیکس های واژن را مشخص نماید.
۱۴۰. ساختار های اکسترنال ژنیتال را مشخص نماید.
۱۴۱. بخش های مختلف رحم را در تصاویر رادیولوژیک نشان دهد.
۱۴۲. عروق ایلایک داخلی را مشخص کند.
۱۴۳. شاخه های هر یک از عروق را مشخص کند.
۱۴۴. مسیر هر شاخه را نشان دهد.
۱۴۵. اعصاب شبکه خاجی را نشان دهد.
۱۴۶. اعصاب سمپاتیک در لگن را نشان دهد.
۱۴۷. شبکه های اتونومیک تشکیل شده (هایپوگاستریک) را مشخص کند.
۱۴۸. عصب هایپوگاستریک را مشخص نماید.

محتوا و ترتیب ارائه:

جلسه	تاریخ	عناوین	مجریان
اول		لایه های تشکیل دهنده جدار شکم و عضلات و عروق دیواره شکم- کانال اینگوئینال	دکتر رجب زاده
دوم		صفاق (صفاق جداری و احشائی، ساک بزرگ و کوچک، مزوها و اومنوم ها، لیگامان ها)	دکتر رجب زاده
سوم		تشریح عملی لوله گوارش (مری شکمی، معده، دئودنوم، ژژونوم و ایلئوم)	دکتر رجب زاده
چهارم		تشریح عملی لوله گوارش (سکوم، آپاندیس، کولون صعودی، کولون عرضی و کولون نزولی)	دکتر رجب زاده
پنجم		تشریح عملی غدد ضمیمه گوارش (کبد، کیسه صفرا، مجاری صفراوی، پانکراس و طحال)	دکتر رجب زاده
ششم		تشریح عملی عروق خونی و اعصاب شکم	دکتر رجب زاده
هفتم		تشریح عملی کلیه ها و حالب شکمی و غدد آدرنال	دکتر رجب زاده
هشتم		استخوان بندی و عضلات لگن	دکتر رجب زاده
نهم		تشریح عملی ناحیه پرینه (محدوده، عضلات و فاسیاهای، بن بست های پرینه)	دکتر رجب زاده
دهم		تشریح عملی احشاء لگنی مشترک (مثانه، حالب لگنی، کولون سیگموئید، رکتوم و کانال آنال)	دکتر رجب زاده
یازدهم		دستگاه تناسلی مذکر (اسکروتوم، بیضه، اپی دیدیم، واز دفران، پروستات، سمینال وزیکول، پنیس)	دکتر رجب زاده
دوازدهم		دستگاه تناسلی مونث (تخمدان، لوله های فالوپ، رحم، واژن و دستگاه ژنیتال خارجی)	دکتر رجب زاده
سیزدهم		عروق خونی، لنف و اعصاب جداره ها و احشاء لگن بانضمام عروق خونی و اعصاب ناحیه پرینه	دکتر رجب زاده

روش تدریس:

تشریح ساختمان ها روی کاداور و مولاژ های آناتومیک نرمال و پاتولوژیک (بالینی) و تصاویر رادیولوژی همراه با پرسش و پاسخ و انجام بحث های گروهی

مواد آموزشی (وسائل کمک آموزشی):

مولاژ، جسد، کلیشه رادیوگرافی، اینترنت،

کامپیوتر و مانیتور بزرگ: جهت بررسی تصاویر سی تی اسکن و ام آر آی از طریق اتصال به سیستم PACS بیمارستان

وظایف و تکالیف دانشجوی:

حضور منظم در کلاس های درس

شرکت در بحث های گروهی

آمادگی و مطالعه مطالب جلسات قبل

مرور مطالب مهم گفته شده بر روی مولاژ و یا کادآور توسط یک یا چند نفر از دانشجویان

روش سنجش دانشجوی:

آزمون های بدون اطلاع قبلی و پرسش های شفاهی (کوئیز) مجموعاً ۲ نمره

امتحان پایان ترم مجموعاً ۱۷ نمره

حضور و غیاب و فعالیت کلاسی مجموعاً ۱ نمره

منابع مطالعه:

- 1- Anne M.R. Agur and Arthur F Dalley. Grant's Atlas of Anatomy. Last Edition.
- 2- Frank H. Netter. Atlas of Human Anatomy. Last Edition.
- 3- Anne M. Gilroy et al. Thieme Atlas of Anatomy. Last Editon.